

भू-सेवा केन्द्र सञ्चालन निर्देशिका (पहिलो संशोधन), २०७८

भू-सेवा केन्द्र सञ्चालन निर्देशिका, २०७६ लाई संशोधन गर्न वाञ्छनीय भएकोले, मालपोत नियमावली, २०३६ को नियम २७ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकार, भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालयले यो निर्देशिका बनाई जारी गरेको छ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यस निर्देशिकाको नाम "भू-सेवा केन्द्र सञ्चालन (पहिलो संशोधन) निर्देशिका, २०७८" रहेको छ।

(२) यो निर्देशिका भूमि व्यवस्थापन तथा अभिलेख विभागले तोकेको कार्यालयमा तोकेको मिति देखि लागू हुनेछ।

२. भू-सेवा केन्द्र सञ्चालन निर्देशिका, २०७६ को दफा २ मा संशोधन: भू-सेवा केन्द्र सञ्चालन निर्देशिका, २०७६ (यसपछि मूल निर्देशिका भनिएको) को दफा २ को,-

(१) खण्ड (ड) को सट्टा देहाय खण्ड (ड) राखिएको छ:-

"(ड) "मोठ" भन्नाले कार्यालयमा रहेको जग्गाधनी दर्ता सेस्ताको अभिलेखको रूपमा रहेको मोठबन्दी सम्झनु पर्छ। सो शब्दले LRIMS मा प्रविष्ट भएको डिजिटल अभिलेख समेतलाई जनाउँछ।"

(२) खण्ड (थ) पछि खण्ड (द),(घ),(न) र (प) थपिएका छन्:-

(द) "कर्मचारी सञ्चय कोष प्रयोगकर्ता" भन्नाले कर्मचारी सञ्चय कोषले अनलाइन प्रणालीबाट धितोबन्धक रोक्का फुकुवाको निवेदन फाराम प्रविष्ट गरी भू-सूचना प्रणालीमा दर्ता पहुँच भएका प्रयोगकर्ता सम्झनु पर्छ।

(घ) "नागरिक लगानी कोष प्रयोगकर्ता" भन्नाले नागरिक लगानी कोषले अनलाइन प्रणालीबाट धितोबन्धक रोक्का, फुकुवाको निवेदन फाराम प्रविष्ट गरी भू-सूचना प्रणालीमा दर्ता पहुँच भएका प्रयोगकर्ता सम्झनु पर्छ।

(न) "बैंक वित्तीय संस्था प्रयोगकर्ता" भन्नाले नेपाल राष्ट्र बैंकबाट बैंकिङ्ग कारोबार गर्न स्वीकृत लिएका वाणिज्य बैंक, विकास बैंक, फाइनेन्स र माइक्रोफाइनेन्सले अनलाइनबाट धितोबन्धक रोक्का, फुकुवाको निवेदन फाराम भरी भू-सूचना प्रणालीमा दर्ता पहुँच भएका प्रयोगकर्ता सम्झनु पर्छ।

(प) "सहकारी संस्था प्रयोगकर्ता" भन्नाले सहकारी संस्था प्रयोगकर्ताले अनलाइनबाट धितोबन्धक रोक्का, फुकुवाको निवेदन फाराम भरी भू-सूचना प्रणालीमा दर्ता पहुँच भएका प्रयोगकर्ता सम्झनु पर्छ।"

३. मूल निर्देशिकाको दफा ३ मा संशोधन: मूल निर्देशिकाको दफा ३ को,-

(१) उपदफा (१) को सट्टा देहायको उपदफा (१) राखिएकोछ:-

“(१) भू-सेवा केन्द्रको अनुमति लिन चाहने व्यक्ति वा संस्थाले <https://public.dolma.gov.np> वेबसाइटमार्फत् अनलाइन निवेदन दिनु पर्नेछ । त्यसरी निवेदन दिँदा व्यक्तिले कार्यालयमा र संस्था भए केन्द्रीय कार्यालय रहेको क्षेत्र हेर्ने कार्यालयमा निवेदन दिनु पर्नेछ । निवेदन पेश गर्ने संस्थाले निवेदनसाथ संलग्न गरेका कागजातहरूको सक्कल प्रति अनलाइन निवेदन पेश गरेको सात दिनभित्र अनुसूची-१ बमोजिमको निवेदन सहित सम्बन्धित कार्यालयमा पेश गरी रुजु गराउनु पर्नेछ ।”

(२) उपदफा (५) पछि देहायको उपदफा (६) थपिएकोछ: -

“(६) भू-सेवा केन्द्र सञ्चालन गर्न चाहने कर्मचारी सञ्चय कोष प्रयोगकर्ता, नागरिक लगानी कोष प्रयोगकर्ता, बैंक तथा वित्तीय संस्था प्रयोगकर्ता र सहकारी संस्था प्रयोगकर्ताले अनुसूची -१ बमोजिम अनलाइन निवेदन पेश गर्नु पर्नेछ ।”

४. मूल निर्देशिकाको दफा ४ मा संशोधन: मूल निर्देशिकाको दफा ४ को उपदफा (२) पछि उपदफा (३) थपिएकोछ:-

“(३) उपदफा (१) र (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि कार्यालयको सिफारिसमा विभागले आवश्यकता र औचित्यका आधारमा अवधि तोकी अनुमति पत्रको लागि निवेदन खुला गर्न सक्नेछ ।”

५. मूल निर्देशिकाको दफा ६ मा संशोधन: मूल निर्देशिकाको दफा ६ को उपदफा (५) को सट्टा देहायको उपदफा (५) राखिएको छ:-

“(५) कुनै स्थानीय तह, बैंक तथा वित्तीय संस्था प्रयोगकर्ता, कर्मचारी सञ्चय कोष प्रयोगकर्ता, नागरिक लगानी कोष प्रयोगकर्ता र सहकारी संस्था प्रयोगकर्ताले भू-सेवा केन्द्र सञ्चालन गर्न चाहेमा आवश्यक जनशक्ति तथा दफा ७ बमोजिमको पूर्वाधारको व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।”

६. मूल निर्देशिकाको दफा ९ मा संशोधन: मूल निर्देशिकाको ९ को खण्ड (ख) को उपखण्ड (२) को सट्टा देहायको उपखण्ड (२) राखिएको ।

“(२) अनुमतिपत्र नवीकरण नगरी धरौटी वा बैंक जमानत फिर्ता मागको लागि निवेदन पेश गरेमा ।”

७. मूल निर्देशिकाको दफा १० मा संशोधन: मूल निर्देशिकाको दफा १० को खण्ड (ग) पछि देहायको खण्ड (घ) थपिएको छ:-

“(घ) बैंक तथा वित्तीय संस्था प्रयोगकर्ता, कर्मचारी सञ्चय कोष प्रयोगकर्ता, नागरिक लगानी कोष प्रयोगकर्ता र सहकारी संस्था प्रयोगकर्ताले सञ्चालन गर्ने भू-सेवा केन्द्रले धितोबन्धक रोक्का, फुकुवासँग सम्बन्धित सेवा मात्र प्रदान गर्ने तथा प्रणालीबाट पारित भई तयार भएका लिखत तथा रोक्का/फुकुवा पत्रको निस्सा आफैं प्रिन्ट गरी अभिलेख राख्न सक्नेछन् ।”

८. मूल निर्देशिकाको दफा ११ मा संशोधन: मूल निर्देशिकाको दफा ११ को खण्ड (ग) पछि देहायको खण्ड (घ), (ङ), (च) र (छ) थपिएका छन्:-

- “(घ) कर्मचारी सञ्चय कोष प्रयोगकर्ता
- (ङ) नागरिक लगानी कोष प्रयोगकर्ता
- (च) बैंक तथा वित्तीय संस्था प्रयोगकर्ता
- (छ) सहकारी संस्था प्रयोगकर्ता”

९. मूल निर्देशिकाको दफा १२ मा संशोधन: मूल निर्देशिकाको दफा १२ को उपदफा (१) को खण्ड (छ), (ज), (झ) र (ञ) को सट्टा देहायको खण्ड (छ), (ज), (झ) र (ञ) राखिएका छन्:-

- “(छ) संयुक्त जग्गाधनीको हकमा कुनै एक जग्गाधनीको नागरिकता विवरण मिलेको अवस्थामा खण्ड (ख), (ग), (घ) र (ङ) बमोजिमको प्रक्रिया पूरा गर्नु पर्नेछ ।
- (ज) खण्ड (छ) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि संस्था जग्गाधनी भएमा यो सुविधा प्राप्त हुने छैन ।
- (झ) खण्ड (छ) को सुविधा स्वामित्व हस्तान्तरण गर्नेले मात्र प्राप्त गर्नेछ ।
- (ञ) भू-सूचना प्रणालीमा जग्गाधनीको मोबाइल नम्बर पहिले नै प्रविष्ट भइसकेको रहेछ भने खण्ड (ङ) बमोजिमको OTP सो मोबाइल नम्बरमा पठाइनेछ ।”

१०. मूल निर्देशिकाको दफा १५ मा संशोधन: मूल निर्देशिकाको दफा १५ को सट्टा देहायको दफा १५ राखिएकोछ:-

- “१५. भू-सेवा केन्द्रलाई प्रदान गरिने युजर एकाउण्ट संख्या: भू-सेवा केन्द्र सञ्चालनको लागि अनुमतिप्राप्त व्यक्तिको हकमा एउटा, संस्थाको हकमा पाँच वटा र बैंक तथा वित्तीय संस्था प्रयोगकर्ता, कर्मचारी सञ्चय कोष प्रयोगकर्ता, नागरिक लगानी कोष प्रयोगकर्ता, सहकारी संस्था प्रयोगकर्ता र स्थानीय तहको हकमा एउटा मुख्य युजर कार्यालयले दिनेछ र आवश्यकता अनुसार कार्यक्षेत्रका आधारमा आफैले युजर थप गरी सञ्चालन गर्न सक्नेछ ।

तर एउटा प्रयोगकर्ताले एक पटकमा एउटा मात्र विद्युतीय उपकरणबाट अनलाइन प्रणालीमा कार्य गर्न सक्नेछ।"

११. मूल निर्देशिकाको दफा १६ मा संशोधन: मूल निर्देशिकाको दफा १६ को उपदफा (४) को सट्टा देहायको उपदफा (४) राखिएकोछ:-

"(४) भू-सेवा केन्द्र सञ्चालन गर्ने अनुमति प्राप्त व्यक्ति, संस्था, कर्मचारी सञ्चय कोष प्रयोगकर्ता, नागरिक लगानी कोष प्रयोगकर्ता, बैंक तथा वित्तीय संस्था प्रयोगकर्ता, सहकारी संस्था प्रयोगकर्ता र स्थानीय तहलाई दिइएको कुनै पनि युजर एकाउण्टबाट अनाधिकृतरूपमा डाटामा क्षति पुग्ने वा यस निर्देशिका विपरितको कार्य गरेको पाइएमा त्यस्तो व्यक्ति, संस्था वा निकायले प्राप्त गरेका सबै एकाउण्टलाई निष्क्रिय गरी त्यस्तो कार्य प्रचलित कानून बमोजिम कसुर कायम हुने भएमा कारबाहीको लागि सम्बन्धित निकायमा लेखी पठाइनु पर्नेछ।"

१२. मूल निर्देशिकाको दफा १९ मा संशोधन: मूल निर्देशिकाको दफा १९ को उपदफा (१) को सट्टा देहायको उपदफा (१) राखिएको छ:-

"(१) सर्भिस डेस्क युजरले अनलाइन प्रणालीमा लगइन गरी प्रणालीमा दर्ता भएका निवेदन वा लिखतको विवरण रुजु गर्नु पर्नेछ।"

१३. मूल निर्देशिकाको दफा २० मा संशोधन: मूल निर्देशिकाको दफा २० को उपदफा (२) खण्ड (ख) को सट्टा देहायको खण्ड (ख) राखिएकोछ:-

"(ख) झुटा विवरण वा कागजात भू-सूचना प्रणालीमा प्रविष्ट वा अपलोड गरेको पाइएमा,"

१४. मूल निर्देशिकाको दफा २२ मा संशोधन: मूल निर्देशिकाको दफा २२ को सट्टा देहायको दफा २२ राखिएकोछ:-

"२२. सञ्चालन कार्यविधि वा युजर म्यानुयल बनाउने: विभागले विद्युतीय सेवा सञ्चालन सम्बन्धी प्रणालीलाई नियमित र व्यवस्थित गर्न विद्युतीय सेवा सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि तथा युजर म्यानुयल बनाइ लागू गर्न र सो सम्बन्धी भिडियो बनाई प्रसारण गर्न समेत सक्नेछ।"

१५. मूल निर्देशिकाको दफा २४ मा संशोधन: मूल निर्देशिकाको दफा २४ को सट्टा देहायको दफा २४ राखिएकोछ:-

"२४. भू-सेवा केन्द्रको कार्यालय सञ्चालन: (१) भू-सेवा केन्द्रको अनुमति लिने व्यक्ति वा संस्थाले अनुमति लिएको कार्यक्षेत्र अन्तर्गत कार्य गर्न सक्नेछ।"

तर कर्मचारी सञ्चय कोष प्रयोगकर्ता, नागरिक लगानी कोष प्रयोगकर्ता, बैंक तथा वित्तीय संस्था प्रयोगकर्ता र सहकारी संस्था प्रयोगकर्ताको कार्य गर्न तोकिएको क्षेत्रमा यो व्यवस्था लागु हुने छैन ।

(२) भू-सेवा केन्द्र स्थानान्तरण वा कार्यक्षेत्र परिवर्तन गर्नु पर्दा सम्बन्धित कार्यालयमा निवेदन दिनु पर्ने छ । त्यसरी निवेदन पर्न आएमा कार्यालयले भू-सेवा केन्द्रको युजर एकाउण्ट निष्क्रिय गरी धरौटी तथा बैंक जमानत रकम समेत फुकुवा गरी कार्यक्षेत्र परिवर्तन वा स्थानान्तरणको लागि विभाग समक्ष लेखि पठाउनु पर्नेछ ।”

१६. मूल निर्देशिकाको दफा २५ मा संशोधन: मूल निर्देशिकाको दफा २५ को सट्टा देहायको दफा २५ राखिएको छ:-

“२५. पुरस्कार तथा सम्मान: देशभरका भू-सेवा केन्द्रमध्ये कार्यालयको सिफारिश अनुसार सर्वोत्तम सेवा प्रदान गर्ने कम्तीमा प्रत्येक प्रदेशको प्रतिनिधित्व हुने गरी जम्मा सात वटा भू-सेवा केन्द्रलाई बार्षिक रुपमा विभागले पुरस्कृत तथा सम्मान गर्न सक्नेछ।”